

REFERAT Forretningsudvalget d. 24-02-2016

Mødedato Onsdag d. 24. februar 2016 kl. 12:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F7, stuen, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Gensidig orientering * 3

Miljøstyrelsens afgørelse vedrørende svovlgruberne på Rønland..... 4

Punkt 1: Gensidig orientering *

1-00-12-13

Sagsfremstilling

Gensidig orientering.

Beslutning

Kendelse fra Klagenævnet for Udbud

Administrationen orienterede om Klagenævnet for Udbuds kendelse af 9. februar 2016. Der optages en sag om kendelsen på dagsordenen til de politiske møder i marts.

Bent Hansen var inhabil og deltog ikke i denne del af gensidig orientering.

Rigsrevisionsundersøgelse

Formanden orienterede om, at Rigsrevisionen, som led i deres normale praksis, ønsker at gennemføre en opfølgning på tidligere undersøgelser om regionernes styring af risici og håndtering af ændringer i de kvalitetsfondsstyrede sygehusbyggerier. Den kommende undersøgelse omfatter Det Nye Hospital i Vest (Gødstrup) og Det Ny Universitetshospital i Aarhus (DNU). Rigsrevisionen planlægger at aflægge beretning i november 2016.

Ulla Diderichsen og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Miljøstyrelsens afgørelse vedrørende svovlgruberne på Rønland

1-51-71-3321-08

Resume

Miljøstyrelsen har den 3. februar 2016 truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 41 om ikke at meddele Cheminova påbud vedrørende svovlgruberne. Det skyldes, at Cheminova i 2012-2013 har fjernet indholdet i svovlgruberne, og at de dermed har opfyldt Ringkjøbing Amts påbud fra 1981/1982 samt hensigten med Miljøstyrelsens påbudsvarsel af 2010. Region Midtjylland mener derfor ikke, at der er grundlag for at påklage Miljøstyrelsens afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er i regionens klare interesse at sikre, at forureningerne på Rønland ikke spreder sig til Limfjorden. Derfor har regionen i 2015 igangsat undersøgelser, der skal vurdere, om Cheminovas gamle jordforureninger kan påvirke Nissum Bredning.

Direktionen indstiller,

- at Region Midtjylland ikke påklager Miljøstyrelsens afgørelse, da regionen er enig i, at Cheminova har fjernet indholdet i svovlgruberne og dermed har opfyldt påbuddet fra 1981/1982 samt påbudsvarslet fra 2010, og
- at Region Midtjylland udtaler sin bekymring til Miljøstyrelsen om, at forureningen på Rønland kan sprede sig til Limfjorden.

Sagsfremstilling

Den 12. februar 2016 stillede Bente Nielsen og Susanne Buch Nielsen spørgsmål til ”hvorvidt regionen ikke mener, der er grund til at benytte den igangværende høringsfase om svovldepoternes fremtid ved Rønland”. Samtidig ønskede Henrik Qvist sagen behandlet i regionsrådet inden høringsfristen 2. marts 2016.

Nedenfor redegøres for administrationens håndtering af sagen.

Baggrund for Miljøstyrelsens afgørelse

Ringkjøbing Amt påbyder i 1981 Cheminova at fjerne indholdet i depotet i de såkaldte svovlgruber. Svovlgruberne er en betonkonstruktion hvor blandt andet svovlholdige rester og overskud blev deponeret i 60'erne og 70'erne. Afgørelse om at fjerne indholdet stadfæstes i 1982 af Miljøstyrelsen og Miljøankenævnet. En del af affaldssvovlet fjernes og oparbejdes i løbet af 1980'erne.

Cheminova får af flere omgange tidsfristforlængelse til fjernelse af den resterende del af depotet. Den seneste tidsfrist for fjernelse udløb den 1. januar 2010 og Miljøcenter Aarhus (Miljøstyrelsen) meddeler påbudsvarsel om handlingsplan for fjernelse af grubernes indhold til Cheminova den 16. april 2010. En handlingsplan udarbejdes af Cheminova og godkendes af Miljøstyrelsen i løbet af 2010, og svovlgruberne tømmes for indhold i perioden 2012-2013.

I 2015 ansøger Cheminova om at selve betonkonstruktionen kan blive på stedet. På baggrund af en miljøkonsekvensvurdering vurderer Miljøstyrelsen, at betonkonstruktionen ikke udgør et selvstændigt væsentligt miljømæssigt problem og derfor stilles der ikke krav om, at den skal fjernes.

Miljøstyrelsen træffer afgørelse i 2016 om ikke at udstede et påbud om fjernelse af depotet, da påbuddet fra 1981/82 samt hensigten med påbudsvarslet af 2010 er opfyldt. Udkastet til denne afgørelse har været i høring ved Region Midtjylland, Cheminova og Lemvig Kommune. Afgørelsen vedrører kun om Cheminova har eller ikke har fjernet indholdet af svovlgruberne. Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet senest 2. marts 2016.

I vedlagte bilag fremgår en detaljeret gennemgang af baggrunden for Miljøstyrelsens afslutning af sagen vedrørende svovlgruberne.

Sagens forløb hos Region Midtjylland

Administrationen har løbende været i dialog med Miljøstyrelsen, Lemvig Kommune og Cheminova omkring fjernelsen af svovlgruberne. Administrationen har givet høringssvar til alle de afgørelser, der er lavet af andre myndigheder i forbindelse med udførelsen af projektet. Der er i den forbindelse fremsendt en række kommentarer, specielt i forhold til reetableringen af området efter fjernelsen af svovlaffaldet.

Administrationens høringssvar var fokuseret på at henstille til, at Cheminova reetablerer området omkring de nu tømte svovlgruber på en sådan måde, at spredningen af grundvandsforureningen under svovlgruberne minimeres. Det kan ske ved at fylde gruberne med rent sand og overdække med en plastikmembran i lighed med Høfde 42. Denne fremgangsmåde vil ikke besværliggøre en senere oprydning i området væsentligt.

Region Midtjyllands vurdering af sagen

Det er administrationens vurdering, at Cheminova med fjernelse af det resterende indhold i svovlgruberne har opfyldt påbuddet fra 1981/82 samt hensigten i påbudsvarslet af 2010. Dermed er der ikke grundlag for at påklage Miljøstyrelsens afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet.

Region Midtjyllands arbejde på Harboøre Tange

Gennem en årrække har Region Midtjyllands fokus været arbejdet ved Høfde 42. Regionen driver fortsat anlægget ved hoveddepotet med løbende vedligehold mv.

I 2014-2016 har regionen udført en større forureningsundersøgelse i Natura2000 området "Knopper Enge", som er beliggende mellem Høfde 42 og Rønland. Ved undersøgelsen er der detekteret forurening i både jord og grundvand. Arbejdet forventes afleveret i marts 2016. Projektet skal bidrage til at Naturstyrelsen kan lave en forbedret plejeplan i området.

I 2015 blev der desuden igangsat et projekt i samarbejde med Aarhus Universitet. Arbejdet går ud på at undersøge, om forureningerne på Rønland påvirker Nisum Bredning. Projektet omfatter opsætning af en grundvandsmodel, der skal bruges til at beregne den potentielle forureningsspredning fra Rønland til Nisum Bredning samt vurdere effektiviteten af Cheminovas afværgeanlæg. I projektet vil der også blive udtaget vandprøver direkte i fjorden samt udført borer og omkring Rønland ud mod fjorden med henblik på at analysere prøver fra grundvandet under fjordbunden. Arbejdet vil forløbe i perioden 2015-2017.

Undersøgelsen i Knopper Enge og Rønland er en del af regionens arbejde med at opspore og vurdere risikoen af de punktkildejordforureninger, som potentielt kan true overfladevand og internationale naturbeskyttelsesområder. Dette er en ny opgave, som tilfaldt regionerne i forbindelse med en ændring i Jordforureningsloven i 2014.

Forureningen på Rønland

Jord og grundvand på Rønland er kraftigt forurenede også under de tidligere svovlgruber. Forureningen kan potentielt skade miljøet i Nisum Bredning.

Cheminova har derfor siden 1980'erne oppumpet forurenede grundvand på Rønland, under tilsyn fra Miljøstyrelsen, for at forhindre forureningen i at sprede sig til fjorden.

Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed på Cheminova, og regionen forventer, at Miljøstyrelsen giver påbud og anvisninger til virksomheden i det omfang, det er muligt.

Det er i regionens klare interesse at sikre, at forureningen på Rønland ikke spreder sig til Nisum Bredning, og derfor samarbejder Region Midtjylland gerne med Miljøstyrelsen på de områder, hvor det er relevant i forhold til at sikre miljøet mod forurening.

Region Midtjylland udtaler i vedhæftede brevudkast sin bekymring til Miljøstyrelsen om, at forureningen på Rønland kan sprede sig til Limfjorden.

Beslutning

Forretningsudvalget indstiller,

at Region Midtjylland ikke påklager Miljøstyrelsens afgørelse, da regionen er enig i, at Cheminova har fjernet indholdet i svovlgruberne og dermed opfyldt påbuddet fra 1981/1982 samt påbudsvarslet fra 2010,

at den konkrete sag alene er et anliggende mellem Cheminova og Miljøstyrelsen,

at Region Midtjylland fortsat er af den opfattelse, at den rigtige løsning er en total oprensning, som finansieres af staten, og

at Region Midtjylland forudsætter, at Miljøstyrelsen er opmærksom på hele forureningen for Rønland også i forbindelse med kommende miljøgodkendelser, således at udsivning forhindres.

SF stemte imod indstillingen. SF finder, at 1. at bør formuleres: "At regionsrådet påklager Miljøstyrelsens forslag til afslutning af sagen, idet regionsrådet ikke mener, at pålæg fra 1981 og efterfølgende forlængelse i 2010 er tilfredsstillende

indfriet", og at 4. at bør udbygges med, "At regionsrådet kræver en løbende opfølgning på miljøpåvirkning og en plan, der tager højde for oversvømmelsesrisiko samt beskrivelse af, hvilke afværgeforanstaltninger der iværksættes, og at Cheminova og Forskningsfonden fortsat skal hæfte økonomisk for forureningen og oprydning."

Enhedslisten bemærkede, at de finder, at 3. at bør indledes med, at "Region Midtjylland mener ikke, at den påtænkte indkapsling med beton er ansvarlig og brugbar".

Ulla Diderichsen og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget anbefaler, at indstillingen ændres til følgende:

at Region Midtjylland ikke påklager Miljøstyrelsens afgørelse, da regionen er enig i, at Cheminova har fjernet indholdet i svovlgruberne og dermed opfyldt påbuddet fra 1981/1982 samt påbudsvarslet fra 2010,

at den konkrete sag alene er et anliggende mellem Cheminova og Miljøstyrelsen,

at Region Midtjylland fortsat er af den opfattelse, at den rigtige løsning er en total oprensning, som finansieres af staten, og

at Region Midtjylland forudsætter, at Miljøstyrelsen er opmærksom på hele forureningen for Rønland også i forbindelse med kommende miljøgodkendelser.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat vedrørende baggrund for afslutning.pdf

Brev til Miljøstyrelsen - opdateret efter mødet i det rådgivende udvalg vedr. regional udvikling